

## INTERPELLATION 1/2011 rd

### Tryggandet av kommunal närservice

#### *Till riksdagen*

Städerna och kommunerna ska organisera de viktigaste offentliga tjänsterna som barnomsorg, undervisning, hälsovård och äldreomsorg. Den kommunala självstyrelsen gör det möjligt för invånarna att påverka utvecklingen av servicen och närmiljön. Statsminister Jyrki Katainens regering tänker nu försämra de här möjligheterna genom sin kommunreform.

De tilltänkta storkommunerna kommer att fjärma invånarna från alla beslutsprocesser. Regeringens storhetsideal innebär en framtid där den viktiga när servicen finns allt längre borta och färre människor är med och beslutar i gemensamma frågor. Aktiva kommuninvånare som är intresserade av sin närmiljö kommer att reduceras till passiva brukare av tjänster.

Regeringen uppger sig ingripa mot byråkratin i den kommunala förvaltningen genom sin kommunreform. Statsminister Jyrki Katainen har sagt att reformen är den viktigaste metoden i arbetet för att få de offentliga finanserna i balans. Den här ekvationen fungerar inte. Skalan är behäftad med ett grundläggande fel.

Den allmänna förvaltningen står bara för knappt tre procent av de totala utgifterna i den kommunala ekonomin. Vi kommer inte att få den kommunala ekonomin i balans genom att spara in på dem. Inte heller leder kommunsammanslagningar automatiskt till att byråkratin eller kostnaderna för att organisera tjänster minskar. I stora kommuner står förvaltningen för en betydligt större andel av utgifterna än i små kommuner. Sammanslagningarna hittills har utan undantag lett till högre kostnader i många år före och efter

sammanslagningen. Därför ska sammanslagningar alltid grunda sig på noggrant förberedda beslut som kommunerna själva fattat. Centern är inte emot frivilliga kommunsammanslagningar, om de också väger in de regionala särdragen.

Undersökningar och statistik underbygger inte just alls regeringens val att gå in för centralisering vare sig när det gäller när service, lokal demokrati eller kommunernas ekonomi. En centralt styrd kommunstrukturreform som motverkar demokratiskt medinflytande och genomförs enligt en orealistisk tidsplan kommer att höja kommunernas omkostnader. Produktiviteten kommer inte att höjas, tvärtom. Det priset får vi betala för regeringens fantasipolitik och gissningslekar.

I lagen står det bara om hur lång tid skolresorna får ta. Tillgången till andra tjänster kommer att riskeras. Framför allt kommer de som bor utanför kommuncentrum att få lida för regeringens centraliseringspolitik. När tjänsterna blir allt mer centraliserade kommer till exempel äldre att tvingas flytta till centrum i de stora kommunerna för att få service. Dessutom kommer de kommunanställda att påverkas. Många kommer att hotas av uppsägning eller få orimligt lång väg till jobbet.

Det som har ändrats i regeringens politik är att kommunkartan nu ritas om med tvång. Centern är emot påtvingade sammanslagningar. En kommunreform som genomförs med våld är inte problemfri med tanke på grundlagen. Kommunlagen har beretts parlamentariskt och man har lyssnat på kommunerna och siktat på ett så brett sam-

förstånd som möjligt. Nu låter regeringen tjänstemännen rita om kommunkartan. Invånarna och politikerna i kommunerna får komma med sina synpunkter i efterhand, om ens då. Hur kommer de regionala skillnaderna och invånarnas åsikter att vägas in, när reformen är så här toppstyrd?

I regeringens planer ingår inte alls att de kommunala politikerna ska engagera sig och bli motiverade att delta i reformen. Regeringen nedvärderar alla kommunala beslutsfattare som har svårt att förstå och acceptera den påtvingade lösning som nu dikteras uppifrån. Den lokala expertisen som är en viktig resurs i den kommunala självstyrelsen blir åsidosatt. Regeringens linjeval riskerar det långsiktiga arbetet för att utveckla kommunalförvaltningen och de kommunala tjänsterna. Kommunpolitiken bör vara klar och förutsebar oberoende av vilken sammansättning regeringen har.

Politikerna i städerna och kommunerna har med fog bett om arbetsro för att slutföra de pågående omläggningarna i kommun- och servicestrukturerna. Centern är av samma åsikt. Nu har kommunerna avbrutit omfattande omstruktureringar och skyndat sig att investera av rädsla för kommunsammanslagningar. Regeringens kommunpolitik skapar kaos i kommunerna. Många kommuner, oavsett storlek och politiska styrkeförhållanden, tänker trotsa den.

Katainens regering vill hastigt tvinga fram en kommunreform. De nya kommunerna är tänkta

att vara i funktion redan i början av 2015. Men redan före det kommer regeringen enligt sitt program att lägga sten på kommunernas börda. Regeringen försämrar kommunernas ekonomi genom att skära i statsandelarna och ändra på utjämnningssystemet för skatteinkomster. Följaktligen ökar trycket på skattehöjningar, framför allt i de kommuner där skattesatserna sedan tidigare är höga. I regeringsprogrammet utlovas rättvisa och enhetlighet, men resultatet verkar bli det motsatta. Klyftorna mellan kommuner respektive kommuninvånare kommer att breddas.

Centern kommer att föreslå en ny lag om närservice som ska garantera att alla får närservice på lika villkor och inom skälig tid i hela landet. Vi är oroad över att regeringens orediga kommunpolitik, där villkoren dikteras uppifrån, kommer att slå mot när servicen, jämlikheten mellan människor respektive regioner, engagemanget bland invånarna och det frivilliga utvecklingsarbetet i kommunerna.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

*Hur tänker regeringen garantera när servicen och möjligheterna till lokalt medinflytande för alla människor i hela landet?*

Helsingfors den 16 september 2011

Mari Kiviniemi /cent  
Kimmo Tiilikainen /cent  
Mikko Alatalo /cent  
Sirkka-Liisa Anttila /cent  
Lasse Hautala /cent  
Antti Kaikkonen /cent  
Timo Kalli /cent  
Anne Kalmari /cent  
Elsi Katainen /cent  
Inkeri Kerola /cent  
Esko Kiviranta /cent  
Katri Komi /cent

Timo V. Korhonen /cent  
Seppo Kääriäinen /cent  
Jari Leppä /cent  
Mika Lintilä /cent  
Markus Lohi /cent  
Eeva Maria Maijala /cent  
Aila Paloniemi /cent  
Mauri Pekkarinen /cent  
Arto Pirttilahti /cent  
Tuomo Puumala /cent  
Antti Rantakangas /cent  
Juha Rehula /cent

**IP 1/2011 rd — Mari Kiviniemi /cent m.fl.**

Eero Reijonen /cent  
Markku Rossi /cent  
Simo Rundgren /cent  
Annika Saarikko /cent  
Mikko Savola /cent

Juha Sipilä /cent  
Ari Torniainen /cent  
Tapani Tölli /cent  
Mirja Vehkaperä /cent  
Anu Vehviläinen /cent